

Bečovským zámek provází už sedm let

LENKA PROKŠOVÁ

Bečov nad Teplou – V hradozámeckém komplexu v Bečově nad Teplou pracuje Alena Hajduchová jako průvodkyně už sedmým rokem a je tak nejdéle pracující průvodkyní v Bečově. Jak sama říká, s lidmi si velmi ráda povídá. Svoje zaměstnání tedy za náročné nepovažuje, spíše naopak. Složitě je podle ní jen to, že musí v této době o historii zámku denně vyprávět v respirátoru.

„Provázet zámek začínám každé ráno v 9 hodin a poslední prohlídku mám v 17 hodin. Denně tedy mívám sedm až osm prohlídek a povídat celý den v respirátoru je docela náročné,“ říká Hajduchová, která z Bečova pochází.

ZAČÍNALA JAKO POKLADNÍ

Na zámku pracovala nejprve jako pokladní. „Po několika letech jsem se stala průvodkyní a zážitků mám za sedm roků spousta. Jednou se mi stalo, že se mi nedařilo odemknout zámecké dveře, tak se mi jeden z návštěvníků nabídl, že mi pomůže a že to zkusí jinak. Pána jsem se zeptala, zda je zámečník. Odpověděl mi, že to sice ne, ale že můžeme ukradnout svatého Maura a ostraha přiběhne tyto dveře otevřít okamžitě,“ vypráví s úsměvem průvodkyně.

„Jsem stálou zaměstnankyní, takže na zámku pracuji i během zimních měsíců. Uklízím interiéry, ale i zahrady nebo – jelikož jsem vyučenou švadlenou – šiji kostýmy pro malé návštěvníky, které si je mohou v rámci prohlídek zapůjčit a vžít se tak do role prince nebo princezny. Hodně se nám stává, že se jim kostýmy tak zalíbí, že si je po prohlídce odkoupí,“ popisuje dále Hajduchová. „S lidmi si moc ráda povídám. Tím, jak provázím už sedmým rokem, tak

ALENA HAJDUCHOVÁ spolu s Relikviářem sv. Maura. Hajduchová je nejdéle pracující průvodkyní v Bečově. Foto: Deník/L. Prokšová

texty stále častěji inovuji, protože se mi leckdy zdá, že bych je měla něčím ještě doplnit. Pokud někdy něco nevím přesně, odpovědi dohledám a návštěvníkovi zašlu dodatečně na email,“ dodává.

HRAD SE OTEVŘE O ADVENTU

Kvůli covidu smí momentálně provázet nejvíce 19 lidí v rámci jedné prohlídky zámku. Hrad je kvůli rekonstrukci v současné době uzavřený, návštěvníkům se znovu otevře o prvním adventu. „Na zámku máme nyní dva okruhy, a to Zámecké interiéry a Relikviář svatého Maura, což je naše nejcennější památka pocházející z první třetiny 13. století, která má v současné době expozici na zámku. Uvnitř relikviáře se nacházejí kosterní ostatky svatého Jana Křtitele, svatého Maura, svatého Apolináře a svatého Ti-

moteje. Až bude opraven hrad, bude relikviář uložen ve speciální vitrině v Pluhovském paláci,“ popisuje dále Hajduchová.

Relikviář svatého Maura, který je po českých korunovačních klenotech považován za druhou nejcennější movitou památku v České republice, byl vyroben na zakázku benediktinského kláštera v belgickém Florennes. Tento klášter získal relikvie svatého Jana Křtitele a později svatého Maura z katedrály v Reměši. Právě pro uložení těchto ostatků byl relikviář zhotoven. Od církevní rady jej značně poškozený odkoupil roku 1838 tehdejší majitel bečovského panství Alfréd de Beaufort-Spontin. Roku 1888 jej Beaufortové nechali přemístit na svůj zámek v Bečově nad Teplou. Za druhé světové války kolaborovali s nacisty, a proto museli po vydaní tzv.

Benešových dekretů opustit republiku. „Při rychlém odsunu ukryli relikviář pod podlahu hradní kaple Navštívení Panny Marie. Po dalších 40 let o relikviáři nikdo neslyšel. Až roku 1984 začal o odkoupení blíže neurčené historické památky ukryté na území Československa vyjednávat obchodník z USA. K vyjednávání byli přizváni i kriminalisté, kteří měli za úkol zjistit, o jaký předmět má obchodník zájem. Díky několika indiciím se kriminalistickému týmu podařilo relikviář vytipovat, 4. listopadu 1985 tedy začali prohledávat celý bečovský areál a 5. listopadu 1985 večer byl relikviář v zásypu hradní kaple objeven,“ říká průvodkyně.

TEKUTÝ POKLAD

Relikviář byl poté ohodnocen jako památka nevyčísitelné hodnoty a jeho vývoz tudíž nepřipadal v úvahu. Důsledkem nevhodného uložení ve vlhké zemi byl ve velmi špatném stavu, jenž vyžadoval odborné restaurování. „Restaátorské práce mohly začít až v roce 1991 po vyjasnění majetkových a vlastnických vztahů. Práce probíhaly v Plzni dlouhých 11 let a od roku 2002 je relikviář vystaven na zámku v Bečově. Na historii relikviáře se návštěvníci samozřejmě ptají nejvíce. Kolikrát dostávám otázku, kde máme schovanou tu truhlu z války. Leckdy ji nazývají i rakví,“ dodává Hajduchová s tím, že společně s relikviářem bylo v roce 1985 nalezeno na zámku 133 lahví archivního vína a koňaku pocházejících z konce 19. století. „Říkáme tomu tekutý poklad. Nedávný odborný průzkum ukázal, že vína jsou stále v dobré kondici. Mezi další bečovské poklady patří středověký hrad z poloviny 14. století a diadém Eleonory Beaufort-Spontin,“ uzavírá průvodkyně.